

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/287/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616201023
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4616201023.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci navrhovateľa: W. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XXX/XX, L., proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 597, o zaplatenie sumy 1.696,03 eura s príslušenstvom, o návrhu navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Topoľčany zo dňa 23. februára 2016, č. k. 8C/62/2016-36, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Topoľčany (súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 OSP) uznesením zo dňa 23.02.2016, č. k. 8C/62/2016-36 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) uložil zamestnávateľovi navrhovateľa - spoločnosti PREFA invest, a.s., so sídlom Podhradská cesta 2, 038 52 Sučany, IČO: 46 887 741 povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľa, na základe exekučného príkazu na vykonávanie zrážok zo mzdy vydaného súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým pod EX 2554/07, vydaného na základe poverenia na vykonanie exekúcie Okresného súdu Topoľčany č. 5406*015711 zo dňa 04.09.2007, a to až do právoplatného skončenia tohto konania.

Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo výške 33 eur, na účet Okresného súdu Topoľčany, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

V odôvodnení uznesenia prvostupňový súd poukázal na to, že navrhovateľ sa podaným návrhom, doručeným súdu dňa 16.02.2016, domáha vydania rozhodnutia, ktorým by súd vo veci samej uložil odporcovi povinnosť zaplatiť mu sumu 1.696,03 eur s príslušenstvom, titulom vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré odporca získal plnením navrhovateľa na základe zmluvy o úvere č. 461000 zo dňa 03.07.2006, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru navrhovateľovi vo výške 464,71 eur (14.000,- Sk). Na uvedený úver mal navrhovateľ podľa zmluvy vrátiť čiastku celkovo 908,22 eur (27.360,- Sk). Podľa navrhovateľa uvedená úverová zmluva nespĺňa náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z. z., a preto je potrebné uvedený úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľ v podanom návrhu zároveň uviedol, že doposiaľ odporcovi zaplatil celkovo sumu 1.892,24 eur, hoci podľa zmluvy mal zaplatiť 908,22 eur a mal zato, že uvedený dlh je už splatený, a preto odmietol platiť ďalšie splátky. Podľa odporcu sa týmto ale dostal do omeškania a odporca v zmysle ustanovení predmetnej zmluvy o úvere inicioval konanie pred rozhodcovským súdom - Stály rozhodcovský súd spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, ktorý ho rozsudkom sp. zn. SR 2309/2007 zaviazal zaplatiť odporcovi sumu 33.827,- Sk s úrokom z omeškania vo výške 0,25 % denne zo sumy 20.767,- Sk od 22.03.2007 do zaplatenia a náhradu trov konania.

Podľa navrhovateľa ide o ďalšie nedôvodné navýšenie jeho povinností a plnenie, ktoré sa vymáha bolo priznané na základe absolútne neplatnej rozhodcovskej doložky, a teda nedostatku právomoci rozhodcovského súdu v uvedenej veci konať. Následne súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na základe poverenia na vykonanie exekúcie vydaného Okresným súdom Topoľčany dňa 04.09.2007 pod č. 5406*015711 vymáha pohľadávku pre oprávneného (odporcu) vo výške 24.707,- Sk s príslušenstvom na základe vyššie uvedeného rozhodcovského rozsudku.

Navrhovateľ zároveň v podanom návrhu uviedol, že podľa výplatných pásov, potvrdenia odporcu zo dňa 19.02.2008, ako aj sumy vymoženej v exekučnom konaní, uhradil odporcovi ku dňu 20.10.2015 sumu 2.160,76 eur, pričom podľa jeho názoru mal uhradiť iba prijatú sumu 464,73 eur, keďže predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zamestnávateľ PREFA invest a.s. mu vykonal poslednú zrážku zo mzdy za september 2015, ktorá bola zaplatená exekútorovi 20.10.2015. Uhradením poslednej zrážky z predmetnej exekúcie bol súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý povinný vrátiť vydané poverenie na vykonanie exekúcie exekučnému súdu, čo sa však nestalo. Naopak, menovaný exekútor zaslal jeho zamestnávateľovi nový exekučný príkaz na vykonávanie exekúcie zrážkami zo mzdy pod zn. EX 2554/07 zo dňa 29.01.2016 a tak opakovane začal vymáhať už raz uhradenú exekúciu. Zároveň listom zo dňa 29.01.2016 zaslal exekútor navrhovateľovi upovedomenie o ďalších trovách exekúcie vo výške 16,60 eur. Navrhovateľ je tak toho názoru, že už raz zaplatenú exekúciu má zaplatiť druhý raz, pričom má jediný príjem, o ktorý nechce prísť z dôvodu svojvoľného konania exekútora, pričom ale účtovníčka je povinná vykonávať zrážky zo mzdy, pokiaľ jej exekútor nedoručí zrušenie tejto povinnosti. Navrhovateľ súčasne uviedol, že dňa 15.02.2015 podal na tunajší súd zároveň návrh na zastavenie exekúcie a odklad exekúcie z dôvodu, že sa vedie na základe nezákonného rozhodcovského rozsudku a už vymožená exekúcia je opakovane nariadená zrážkami zo mzdy.

Navrhovateľ je presvedčený, že na základe uvedených skutočností je osvedčená nutnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania predbežným opatrením a to do skončenia konania vo veci samej. Predbežné opatrenie je podľa neho jediným efektívnym prostriedkom dočasnej ochrany pred vykonávaním zrážok zo mzdy. Súčasne s návrhom na začatie konania vo veci samej sa preto domáha aj nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil jeho zamestnávateľovi - spoločnosti PREFA invest, a.s. so sídlom Podhradská cesta 2, Sučany, IČO: 46 887 741, zdržať sa vykonávania zrážok z jeho mzdy, podľa exekučného príkazu na vykonávanie zrážok zo mzdy EX 2554/07 vydaného JUDr. Rudolfom Krutým, exekútorský úrad, Záhradnícka 62, Bratislava na základe poverenia na vykonanie exekúcie č. 5406*045711 zo dňa 04.09.2007, ktoré vydal Okresný súd Topoľčany na vymoženie pohľadávky 24.707,- Sk s príslušenstvom na základe Rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava, sp. zn. SR 2309/2007 zo dňa 17.04.2007 a to do právoplatného skončenia vo veci samej.

K podanému návrhu okrem iného navrhovateľ pripojil exekučný príkaz EX 2554/07 zo dňa 29.01.2008 vydaný súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým na vymoženie pohľadávky 24.707,- Sk s príslušenstvom, na základe poverenia na vykonanie exekúcie č. 5406*045711 z 04.09.2007 vydaného tunajším súdom, kde ako exekučný titul je uvedený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu č. k. SR2309/07 zo dňa 17.04.2007.

Súčasne navrhovateľ pripojil k návrhu na nariadenie predbežného opatrenia aj podanie odporcu zo dňa 19.02.2008 označené ako výzva na úhradu dlžnej sumy, v ktorom samotný odporca konštatuje, že dňa 15.02.2008 navrhovateľ uhradil istinu úveru spolu s poplatkom vo výške 27.360,- Sk na základe zmluvy o úvere č. 4610003 uzavretej dňa 03.07.2006. Keďže však uvedenú čiastku neuhradil v stanovenom čase vyzval odporca týmto podaním navrhovateľa o úhradu úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z jednotlivých čiastkových súm, špecifikovaných v tomto podaní, ktoré celkovo vyčíslil na sumu 34.227,70 Sk zodpovedajúcu neuhradeným úrokom z omeškania a nedoplatku na nákladoch.

Zároveň navrhovateľ predložil aj fotokópie jeho výplatných pásov, na preukázanie vykonaných zrážok zo mzdy, ako aj vyššie špecifikovaný rozhodcovský rozsudok s. zn. SR 2309/07 zo dňa 17.04.2007 z odôvodnenia ktorého vyplýva, že v uvedenom rozhodcovskom konaní bolo jeho predmetom zaplatenie sumy 33.827,- Sk s príslušenstvom titulom poskytnutého úveru na základe zmluvy o úvere zo dňa 03.07.2006.

Z predloženého exekučného príkazu súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého EX 2554/07 zo dňa 29.01.2016 adresovaného spoločnosti PREFA invest, a.s., (platiteľovi mzdy navrhovateľa) vyplýva, že ním exekútor vydal príkaz na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy navrhovateľa na základe exekučného titulu - Rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 2309/07 zo dňa 17.04.2007, ktorý sa stal právoplatným 14.05.2007 a vykonateľným dňa 17.05.2007. Týmto exekučným príkazom exekútor navrhol vymoženie pohľadávky 820,12 eur s príslušenstvom na základe poverenia na vykonanie exekúcie č. 5406*015711 zo dňa 04.09.2007 vydaného Okresným súdom Topoľčany. Zároveň upovedomením zo dňa 29.01.2016 menovaný exekútor upovedomil navrhovateľa, že počas vykonávania exekúcie vznikli ďalšie trovy exekúcie vo výške 16,55 eur.

Z návrhu navrhovateľa na začatie konania vyplýva, že predmetom konania vo veci samej je vydanie bezdôvodného obohatenia, na základe tvrdení navrhovateľa o tom, že predmetný rozhodcovský rozsudok (exekučný titul) obsahuje neprijateľné podmienky, je absolútne neplatný, pre nedostatok právomoci rozhodcovského súdu v danej veci konať, ako aj tvrdení navrhovateľa o tom, že predmetný

úver, ktorý mu poskytol odporca je potrebné, pre nedodržanie zákonných náležitostí vyžadovaných zákonom č. 258/2001 Z. z., považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Z uvedeného je zrejmé, že v prípade rozhodovania o návrhu navrhovateľa o vydanie bezdôvodného obohatenia bude potrebné, ako prejudiciálnu otázku, okrem iného posúdiť aj navrhovateľom tvrdenú bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru, ako aj ďalšie skutočnosti namietané navrhovateľom.

Zároveň má z podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a k nemu pripojených listín súd za osvedčené, že zamestnávateľovi navrhovateľa bol doručený v januári 2016 ďalší exekučný príkaz vydaný súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým dňa 29.01.2016 v konaní EX 2554/07 na vykonanie exekúcie zrážkami zo mzdy na vymoženie sumy 820,21 eur a príslušenstva pohľadávky, pričom z potvrdenia samotného odporcu zo dňa 19.02.2008 (č.l. 14) vyplýva, že navrhovateľ už zaplatil na uvedený úver spolu s poplatkami sumu 27.360,- Sk (908,19 eur).

Z predloženej zmluvy o úvere zo dňa 03.07.2006 (č.l. 11) vyplýva, že na jej základe bol navrhovateľovi poskytnutý úver vo výške 14.000,- Sk (464,71 eur). Z uvedeného potom vyplýva, že navrhovateľ už istinu úveru splatil. Pokiaľ bude navrhovateľ v konaní vo veci samej úspešný, a súd dospeje k záveru, že uvedený úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho by na strane odporcu, v dôsledku doteraz zaplatených splátok vzniklo bezdôvodné obohatenie, na strane odporcu by pokračovaním vo vykonávaní zrážok zo mzdy aj naďalej vznikalo ďalšie bezdôvodné obohatenie v nemalej výške. Aby už naďalej nedochádzalo k navyšovaniu tohto možného bezdôvodného obohatenia i naďalej, je súd toho názoru, že tomuto následku je potrebné zamedziť navrhovaným predbežným opatrením, a má teda za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov formou predbežného opatrenia, keď jeho dôvodom môže byť nezvyšovanie prípadného preplatku vykonaných zrážok.

Ukončením vykonávania zrážok na základe tohto predbežného opatrenia sa zároveň nevytvorí žiaden nenávratný alebo v budúcnosti nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov. Na strane odporcu, ako právnickej osoby hromadne poskytujúcej nebankové úvery, nemôže ďalším nevykonávaním týchto zrážok vzniknúť nepríjemná ujma, i s prihliadnutím na to, že dosiaľ mu už bola uhradená väčšia časť ním tvrdenej výšky dlhu.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd právne posúdil podľa ustanovení § 102 ods. 1, § 75 ods. 1 a 4, § 76 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia súd podanému návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, majúc za osvedčenú potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

Uloženie vo výroku špecifikovanej povinnosti zamestnávateľovi navrhovateľa vychádza z ustanovenia § 76 ods. 2 O.s.p.

O uložení povinnosti odporcovi zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd rozhodol podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení, nakoľko navrhovateľ je ako spotrebiteľ v tomto konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov v zmysle § 4 ods. 2, písm. za) uvedeného zákona. Keďže súd jeho návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel, s prihliadnutím na výsledok konania zaviazal na zaplatenie súdneho poplatku odporcu.

Podľa citovaných ustanovení pre nariadenie predbežného opatrenia zákon alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov, jedným z nich je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, druhým je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Charakteristickým znakom predbežného opatrenia je jeho predbežný - dočasný charakter, t.j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie.

Podmienkou pre vydanie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej, úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej.

Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia zároveň vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

Pri rozhodovaní o nariadení predbežného opatrenia je súd viazaný návrhom účastníka, pričom by však mal starostlivo zvážiť najmä rozsah navrhovaných obmedzení. Povinnosť zdržať sa disponovania s vecami alebo právami uloží vždy len takým spôsobom, aby neprímerane nenarušil hospodárske funkcie účastníka, voči ktorému predbežné opatrenie smeruje (eventuálne tretej osoby). Súd predbežným opatrením dočasne upravuje pomery účastníkov konania, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť

ochranu tomu, kto sa vydania predbežného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Predbežné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, pretože podľa jeho názoru na vydanie predbežného opatrenia neboli naplnené predpoklady. Uviedol, že z ustanovenia § 75 ods. 2 OSP vyplýva, že navrhovateľ musí preukázať z čoho vyvodzuje svoj nárok na nariadenie predbežného opatrenia, musí preukázať existenciu hroziacej ujmy, t. j. že bez nariadenia predbežného opatrenia by mohla vzniknúť závažná a dokonca neodstrániteľná ujma a tiež musí deklarovateľ opodstatnenie nároku vo veci samej. Musí teda preukázať, že uplatňovanie nároku vo veci samej pred súdom obstoí a že nejde o bezúspešné uplatňovanie práva. Odporca je toho názoru, že navrhovateľ spolu s podaným návrhom na nariadenie predbežného opatrenia nepredložil také dôkazy a neosvedčil také skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jeho hmotnoprávny nárok vo veci samej.

Dohoda o zrážkach zo mzdy bola platne uzavretá podľa § 551 Občianskeho zákonníka v súlade s právnymi predpismi, a to písomne medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom ako veriteľom ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Predmetná dohoda spĺňa všetky ustanovenia o právnych úkonoch podľa § 34 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dohoda obsahuje tiež súhlas dlžníka s tým, aby sa mu zo mzdy vykonávali zrážky a súčasne boli poukazované na účet veriteľa, pričom tieto zrážky neboli dohodnuté vo výške, ktorá by odporovala ustanoveniu § 551 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy je obsiahnutá na samostatnom dokumente, a teda predstavuje osobitnú listinu a navrhovateľ mal možnosť si predmetnú dohodu preštudovať a následne na to potvrdiť jej prijatie svojím vlastnoručným podpisom. Dohoda predstavuje len jeden zo zabezpečovacích inštitútov, ktorým si veriteľ zabezpečuje, že jeho pohľadávky bude splnená. Možnosť veriteľa zabezpečiť svoju pohľadávku, ktorá má spotrebiteľský alebo iný charakter nie je vylúčená. Aj zákonodarcia v zákone č. 281/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Odporca je názoru, že nerealizovaním dohody o zrážkach zo mzdy by navrhovateľovi vznikla závažnejšia ujma ako realizovaním tejto dohody. Nerealizovaním zrážok zo mzdy by bol záväzok navrhovateľa voči odporcovi vyšší ako keby sa pravidelne vykonávali zrážky zo mzdy navrhovateľa. Každá platba v prospech zmluvy o úvere navrhovateľa sa totiž pripočítava prednostne na istinu, a teda aj dohodnuté úroky sa počítajú stále z nižšej sumy. Nakoľko odporca nepovažuje návrh na nariadenie predbežného opatrenia za oprávnený nárok navrhovateľky, nesúhlasil ani s úhradou súdneho poplatku za jeho nariadenie. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Poukázal na to, že záver súdu odôvodňujúci nariadenie predbežného opatrenia je nezákonný, pretože súdom tvrdená situácia nastať nemôže. Podľa ust. § 551 Občianskeho zákonníka platí, že Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa tohto ustanovenia nemôže zamestnávateľ vykonať zrážku zo mzdy vyššiu, ako by mohol vykonať pri výkone rozhodnutia. Ak bola obava súdu o vzniku majetkovej ujmy daná a osvedčená tým, že by mohlo dôjsť k vykonaniu zrážky zo mzdy vyššej ako by bolo pri výkone rozhodnutia, potom v zmysle princípu primeranosti predbežného opatrenia súd nebol oprávnený rozhodnúť spôsobom uvedeným vo výroku. V takom prípade totiž mal určiť, že zrážka zo mzdy nebude vyššia, ako to pripúšťa právna úprava. Ako ďalší dôvod nariadenia predbežného opatrenia súd uvádza možnú neprijateľnosť zmluvných podmienok v spornej dohode o zrážkach zo mzdy, ale napadnuté uznesenie neobsahuje označenie žiadneho ustanovenia dohody, ktoré by malo byť sporné a spíňať charakter neprijateľnosti, ako to uvádza prvostupňový súd. Tento záver nie je skutkovo ani právne žiadnym spôsobom konkretizovaný. Z napadnutého uznesenia nie je zjavné a preskúmateľné, na základe čoho súd tvrdí neprijateľnosť ustanovení dohody, ktoré by to mali byť a či by takáto neprijateľnosť mala vplyv na platnosť celej dohody o zrážkach zo mzdy. Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky a ako taký nemôže byť ani neprijateľnou podmienkou (článok 1 ods. 2 smernice: Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice).

V rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky ohľadne postupu pri nariaďovaní predbežných opatrení je ustálené, že: „V konaní o návrhu na vydanie predbežného opatrenia musia byť taktiež rešpektované minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu, resp.

základnému právu na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť najmä náležite odôvodnené.“ (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 257/2010).

Navrhovateľ sa písomne vyjadril k odvolaniu odporcu a navrhol, aby odvolací súd vydané predbežné opatrenie ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že v návrhu na vydanie predbežného opatrenia dostatočne odôvodnil potrebu súdnej ochrany a toto opísanie rozhodujúcich skutočností oprávnene zakladalo dôvod na to, aby súd bez akýchkoľvek pochybností vydal predbežné opatrenie, ktorým sa má dosiahnuť ochrana, pričom aj dostatočne osvedčil nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Dodal, že odporca v rámci svojho predmetu činnosti poskytuje úvery z vlastných zdrojov, a teda vydaním predbežného opatrenia nemôže cítiť svoje ohrozenie vydaným predbežným opatrením. Ak odporca preukáže, že jeho pohľadávka 24.707,- Sk (820,15 €) s príslušenstvom na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu, spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, sp. zn. SR 2309/2007 zo dňa 17.04.2007 je oprávnená, tak súd by v konaní o veci samej návrh zamietol a odporca môže pokračovať v exekúcii. Odporca zneužíva svoje silnejšie postavenie voči nemu ako spotrebiteľovi a odmietol rešpektovať normy spotrebiteľského práva, hoci je povinný z povahy svojej práce toto poznať a podľa toho konať. Už raz splatený dlh odporcovi nemá dôvod znovu zaplatiť a odporca opakovane vymáha splatený dlh a takéto konanie sa nedá nazvať inak ako úžernícke správanie. Odporca aj v prípade, ak by existovala platne uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov s odporcom (o existencii ktorej navrhovateľ nevie) tak autoritatívne zasiahol do práv a povinností tretej osoby (zamestnávateľa) a to bez predchádzajúceho súhlasu navrhovateľa či dokonca proti jeho nesúhlasu. Táto subordinácia evokuje porušenie základnej zásady súkromného práva, ktorou je rovnosť subjektov občianskoprávných (súkromnoprávných) vzťahov.

V prípade ak by existovala platná Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov podľa OZ, tak tá spočíva v tom, že navrhovateľ ako dlžník dal vopred svoj písomný súhlas na to, aby platiteľ mzdy mu zrážal určené sumy a vyplácal ich odporcovi - veriteľovi v prípade, ak by ako dlžník odmietol splniť svoje splatné záväzky. Tento zabezpečovací inštitút je viazaný na akcesoritu a je závislý na existencii hlavného záväzku a subsidiaritou, čo znamená, že veriteľ sa môže dožadovať uspokojenia pohľadávky výkonom dohodnutých zrážok zo mzdy až po tom, čo by si ako dlžník dobrovoľne neplnil svoj záväzok.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP) prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné, preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil.

Podľa § 75 ods. 6 OSP súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 veta prvá OSP o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e/ OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, najmä aby nenakladal s určitými vecami alebo právami.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f/ OSP, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, najmä aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní a takým procesným inštitútom, ktorým sa má poskytnúť dočasná ochrana účastníkovi konania (navrhovateľovi) v smere zabránenia ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia, čím sa má vytvoriť stav, ktorý by mal umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Predbežné opatrenie je dočasné opatrenie súdu, poskytujúce ochranu ohrozeným či porušeným právnym pomerom účastníkov dovtedy, kým títo nepodajú návrh na začatie konania, resp. kým súd svojím meritórnym rozhodnutím neposkytne ochranu definitívnu. Preventívno-výchovné pôsobenie predbežného opatrenia je zamerané na usmerňovanie subjektov, aby zachovávali a plnili práva či povinnosti, ktoré im vyplývajú zo zákona a iných právnych skutočností. Procesná prevencia je zameraná na to, aby sa predchádzalo riešeniu rozporov v konaní sporovom, teda aby sa zabezpečila ochrana tých práv a záujmov, ktoré by mohli byť v budúcnosti ohrozené. Inštitút predbežných opatrení má teda pertraktovať do popredia rýchle a pružné riešenie situácií, keď je potrebný okamžitý zásah súdu, pretože po určitom čase (v dôsledku absencie aktívnej ingerencie súdu) by mohlo dôjsť k ťažko odvrátiteľnému stavu. Na druhej strane je ale zrejmé, že je nutné vymedziť predpoklady jeho nariadenia, aby nedochádzalo k neprimeranému a nenapraviteľnému zásahu do práv odporcu alebo tretej osoby, a tým k vytvoreniu ťažko obnoviteľného predchádzajúceho stavu.

Účelom predbežného opatrenia je rýchla, i keď dočasná úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov, prípadne zabezpečenie výkonu existujúceho, hoci prípadne ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia (exekučného titulu). Jeho nariadenie predpokladá aspoň osvedčenie danosti práva (nároku) bez pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy, pričom zásadne neprejudikovanie práva a záujmy účastníkov sú riešené v konaní vo veci samej. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie predbežného opatrenia je prípustné a opodstatnené vtedy, ak sa tvrdí a osvedčí, že sú tu právne vzťahy medzi účastníkmi, ak tieto právne vzťahy vyžadujú dočasnú úpravu, ak táto dočasná úprava je potrebná, aby sa v daných právnych vzťahoch medzi účastníkmi nevytvoril nenávratný stav a ak sa neprímeraným spôsobom nezasiahne do právnych vzťahov medzi účastníkmi konania (účastník nie je obmedzený spôsobom neprímeraným povahe veci). Predbežné opatrenia, ako dočasné opatrenia, upravujú vzťahy účastníkov iba v základnom nevyhnutnom rozsahu, ich trvanie je teda obmedzené a môžu byť zrušené. Vzťahy účastníkov sú následne v úplnom rozsahu upravené rozhodnutím v merite veci. Na nariadenie predbežného opatrenia sú kladené požiadavky vyplývajúce z ústavného práva na súdnu ochranu. To znamená, že musí mať zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle. Predbežné opatrenie pôsobí len do budúcnosti a je predbežne vykonateľné (vykonateľnosť od jeho doručenia pred jeho právoplatnosťou).

Pre rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa, čo je skutkový a právny stav veci, na základe ktorého sa má rozhodovať o návrhu na predbežné opatrenie. Skutkový a právny stav veci sa posudzuje podľa náležitostí návrhu vyžadovaných v § 75 ods. 2 OSP. Súd sa v rámci konania o nariadenie predbežného opatrenia vyrovná len s tými okolnosťami, ktoré vyplývajú z návrhu a z použiteľného, spravidla hmotného práva, čo súvisí aj s tým, že účastníci nemusia byť vypočutí a súd nie je povinný vykonávať žiadne iné dokazovanie. Význam toho, že pre rozhodnutie súdu o predbežnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia súdu prvého stupňa, je podstatný v prípade odvolania proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o návrhu na predbežné opatrenie. Odvolací súd za základ svojho rozhodnutia vezme len skutkový stav a právne posúdenie, ktoré tu bolo v čase rozhodovania súdu prvého stupňa. Odvolací súd nemôže prihliadnúť na zmeny právneho stavu veci.

Aby súd mohol vyhovieť návrhu na vydanie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť aspoň základné skutočnosti umožňujúce prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, ako aj nebezpečenstvo hrozacej ujmy. Okrem toho, navrhované predbežné opatrenie by malo byť primerané zabezpečovaniu nároku a musí byť prípustné. Predbežné rozhodnutie musí mať vzťah k právnemu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi predbežného opatrenia a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Predbežné opatrenie však nemožno vydať iba na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností umožňujúcich prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy.

Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ preukázal existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a preukázal aj to, že tento právny vzťah vyžaduje dočasnú úpravu vo forme predbežného opatrenia, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Navrhovateľ osvedčil svoj hmotnoprávny nárok, vyplývajúci z uzavretej zmluvy o úvere zo dňa 03.07.2006 č. 4610003, t.j. spotrebiteľskej zmluvy, v ktorej navrhovateľ má postavenie spotrebiteľa, ktorému právna úprava podľa § 52 a nasl. Obč. zák. priznáva zvýšenú právnu ochranu. Z listinných dôkazov predložených navrhovateľom súdu prvého stupňa vyplýva, že zrážky zo mzdy sú vykonávané na základe Dohody, ktorú uzavrel navrhovateľ s odporcom v rámci „Všeobecných podmienok poskytnutia úveru“ ako neoddeliteľnej súčasťou Zmluvy o úvere, t.j. zrážky zo mzdy sú vykonávané bez predchádzajúceho súdneho rozhodnutia. Takýto spôsob realizácie zabezpečovacieho inštitútu sa aj podľa názoru odvolacieho súdu javí ako sporný, s ohľadom na smernicu Rady 93/13EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Nepochybne totiž výkonom zrážok zo mzdy navrhovateľa mu nielen hrozí, ale priamo dochádza k ujme na majetkových právach navrhovateľa. Nariadené predbežné opatrenie je opatrením dočasným, právne vzťahy medzi účastníkmi konania nerieši definitívne, ale len predbežne poskytuje ochranu navrhovateľovi ako spotrebiteľovi, pred možnými nepriaznivými následkami z titulu uplatňovania ním tvrdených neprijateľných podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Až v konaní vo veci samej bude môcť súd s konečnou platnosťou vyriešiť otázku, či zmluva o úvere uzavretá medzi navrhovateľom a odporcom obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky. Nariadené predbežné opatrenie tak nepredstavuje ani

neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv odporcu; požiadavka vyváženosti dočasnej úpravy pomerov účastníkov tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe dočasnej úpravy pomerov aj vo vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom, t.j. uloženia povinnosti inej osobe, než účastníkovi konania, v danom prípade zamestnávateľovi navrhovateľa.

Navrhovateľ aj podľa názoru odvolacieho súdu osvedčil existenciu nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, teda osvedčil existenciu žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy zo strany odporcu, adresovanú zamestnávateľovi navrhovateľa, preto bol vo vzťahu k zamestnávateľovi navrhovateľa daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia v súlade s ustanovením § 76 ods. 2 OSP a tento zamestnávateľ sa s predbežným opatrením stotožnil a odvolanie nepodal. K námietke odporcu ohľadne zákonnosti dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka odvolací súd poznamenáva, že takúto dohodu je možno uzavrieť ako prostriedok na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi a platia pre ňu všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch (§ 34 a nasl. Občianskeho zákonníka). Dohoda okrem označenia veriteľa, dlžníka a platiteľa mzdy musí obsahovať aj označenie pohľadávky, o uspokojenie ktorej ide a výšku dohodnutých zrážok. Veriteľ nadobúda voči platiteľovi mzdy právo na výplatu zrážok okamihom, keď mu bola predložená dohoda o zrážkach zo mzdy. Týmto okamihom platiteľovi mzdy vzniká zo zákona povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy dlžníka a poukazovať ich veriteľovi dovtedy, kým nebude pohľadávka uspokojená. Ak platiteľ mzdy nesplní povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy a poukazovať ich veriteľovi, veriteľovi vzniká nárok na náhradu škody voči platiteľovi mzdy, ak sú splnené aj ostatné podmienky na uplatnenie nároku (§ 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím prostriedkom na zabezpečenie peňažnej pohľadávky len v prípade, že medzi účastníkmi existuje platný záväzkový vzťah, z ktorého táto pohľadávka vznikla, a tým sa bude zaoberať súd pri rozhodovaní o návrhu vo veci samej v prípade, ak navrhovateľ v súdom stanovenej lehote návrh vo veci samej podá. Z hľadiska úspešnosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia však bolo preukázané, že je tu právny vzťah medzi účastníkmi konania a že tento právny vzťah vyžaduje predbežnú úpravu pomerov vo forme nariadenia predbežného opatrenia uvedeného v petite návrhu navrhovateľa.

Odvolací súd z uvedených dôvodov rozhodol tak, ako je uvedené v enunciate tohto uznesenia, teda napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správne potvrdil nielen v časti výroku o nariadení predbežného opatrenia, ale aj v časti výroku o povinnosti odporcu zaplatiť súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože v zmysle § 145 OSP účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu trov predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov. Z citovaného ustanovenia a contrario vyplýva, že sa v predbežnom opatrení o náhrade trov konania nerozhoduje.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.